

Caracterizarea personajului Vitoria Lipan din opera Baltagul scrisa de Mihail Sadoveanu-a doua parte

Vitoria Lipan se constituie ca personaj si prin actiunea asupra imprejurarilor. Portretul devine dinamic, realizandu-se prin acumularea faptelor narate. Inainte de a pleca in "tara de jos", simte nevoia unei purificari suletesti: "Se curatise de orice ganduri, dorinti si dureri, in afara de scopu-i neclintit".

Vitoria Lipan poate fi considerata o eroina tragica, ea fiind "un caracter cristalizat" care are dominante ca statornicia, consecventa. Perpessicius o asemana cu Antigona ce infrunta pe Creon. Este apriga, voluntara si iluminata. Ea face un act justitiar si aplica, cu mare tenacitate, "un mandat etic".

Pentru G. Calinescu, ea este "un Hamlet feminin". Pe de alta parte, nu ar fi "o individualitate, ci un exponent al spetei".

Constantin Ciopraga aminteste ca aceasta munteanca inmagazineaza experienta milenara a unei lumi de pastori, ea descifreaza psihologia oamenilor, in conceptia sa despre lume traditiile au un rol hotarator, citeste semnele timpului. Are o serie de virtuti: frumuseti, demnitate, inalt caracter, statornicie morala, inteligenta, perseverenta, este apriga, indarjita.

Vitoria Lipan posedea si atributele eroului homeric. La acest tip, miscarea sufleteasca urmareste ritmul naturii, se conformeaza unor forte ce o trans-cend. Universul sadovenian este supus ritmicitatii, exista aici o civilizatie astrala, unde faptele umane sunt reglate dupa mersul stelelor, soarelui, lunii. Vitoria Lipan se calauzeste dupa semne existente in natura si pe chipurile oamenilor - mentalitatea sa este arhaica. In calatoria sa hermeneutica, cautarea si descifrarea sunt subordonate unui scop justitiar, pentru ca a fost calcata o lege nescrisa a colectivitatii.

Inainte de a porni la drum, domnul David, carciumarul de la Calugareni, ii spune Vitoriei: "Vra sa zica, dumneata ai pornit cu gand sa intarzii, sa cauti, sa umbli cotind". Urmarii itinerarul mamei si fiului ei: "Pe urma a suit un drum serpuit sapat in stanca, ocolit in singuratati pe sub vulturi"; "muntele, cu cale serpuita si cu punti de piatra peste prapastii, se chema Stanisoara". Recunoastem, aici, simbolul labirintului. Labirintul, cu drumurile sale serpu-ite, reprezinta regatul mortii, linia serpuitoare aminteste curgerea continua a vietii spre moarte si a mortii spre viata.

Vitoria porneste, in cautarea sotului, din interior, din intuneric, pentru a putea ajunge in exterior, unde se afla lumina: "Fiinta ei incepe sa se concentreze asupra acestei umbre, de unde trebuia sa iasa lumina".